

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพจนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องของนายแก้วสรร อติโพธิ สมาชิกวุฒิสภาและคณะ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ ประกอบด้วย
มาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕

กรณีสืบเนื่องจากนายแก้วสรร อติโพธิ สมาชิกวุฒิสภาและคณะรวม ๒๘ คน ยื่นคำร้อง
พร้อมคำแถลงประกอบคำร้องลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ต่อประธานวุฒิสภาว่าด้วย มาตรา ๒๐๕
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ระบุนำมิให้รัฐมนตรีผู้ใดถือครอง
หุ้นในบริษัทใดเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด คือร้อยละห้า หรือหากถือครองอยู่ก่อนก็ต้องไม่คงไว้ต่อไป
ซึ่งการถือครองนั้น แต่ถ้ายังประสงค์จะรักษาประโยชน์ของตนในหุ้นนั้นไว้ ก็ต้องแจ้งให้ประธาน
ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและโอนหุ้นดังกล่าวให้นิติบุคคลรับจัดการทรัพย์สิน
รับไปจัดการต่อไป โดยจะต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องจัดการในหุ้นหรือกิจการของบริษัทอีก

เมื่อพิเคราะห์รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ แล้วจะพบเจตนารมณ์ชัดเจนที่จะปิดช่องทางมิให้
รัฐมนตรีอาศัยข้อมูลทางราชการที่เข้าถึงได้โดยอำนาจหน้าที่ของตนนำไปใช้หาประโยชน์ผ่านหุ้นที่
ตนเองถือครองอยู่ เช่นการเข้าซื้อหุ้นที่กำลังจะได้ราคา หรือขายหุ้นที่กำลังจะประสบปัญหาจากการดำเนินงาน
ของรัฐ หรือแม้กระทั่งการเข้าไปวางแผนให้บริษัทของตนดำเนินการหาประโยชน์จากกิจการของรัฐ
ในช่องทางที่ตนมองเห็นหรือเตรียมสั่งการอำนวยความสะดวกไว้ เช่นสั่งให้แตกบริษัทลูกไปเปิด
สายการบินราคาถูก แล้วยื่นขอใบอนุญาตจากรัฐเป็นพิเศษตามโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการบิน
ที่ผลักดันไว้ ตามด้วยสิทธิพิเศษทางภาษีจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอีกเป็นต้น

ด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่กล่าวมานี้ การตัดขาดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐมนตรีกับหุ้น
ของบริษัทใดจึงต้องตีความให้เป็นผลโดยเด็ดขาด หากรัฐมนตรีผู้ใดยังคงความสัมพันธ์นี้ไว้ไม่ว่าโดยตรง
เช่นยังมีชื่อถือครองอยู่ หรือโดยอ้อมเช่นตั้งบริษัทจำแลงมารับโอนพักหุ้นไว้ หรือโดยพฤติการณ์เช่น
โอนหุ้นให้บุตรของตนแต่อำนาจจัดการบริษัทโดยแท้จริงแล้วยังอยู่ที่ตนเองก็ตาม ไม่ว่าจะกรณีใดก็ต้องวินิจฉัยว่า
เป็นการ “ถือประโยชน์ทับซ้อน” ที่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ ทั้งสิ้น

ความตามเจตนารมณ์เช่นนี้มีความตามตัวอักษรปรากฏโดยชัดเจนแล้วว่า แม้ในกรณีที่รัฐมนตรีได้โอนหุ้นให้บริษัทจัดการหลักทรัพย์ใดไปดูแลรักษาไว้ กฎหมายในวรรคสองก็จะบัญญัติห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใดเกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของบริษัทนั้น ๆ อีก ข้อกำหนดนี้เองที่ชี้บ่งให้เห็นถึงบทบังคับที่แท้จริงของมาตรานี้ว่าไม่ว่ารัฐมนตรีผู้ใดจะโอนสิทธิในหุ้นของตนให้ผู้อื่นด้วยเครื่องมือใดตามกฎหมายเอกชนก็ตาม แต่ในทางกฎหมายมหาชนคือกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว ถ้ารัฐมนตรีผู้นั้นยังคงถืออำนาจเกี่ยวข้องจัดการอยู่ตามความเป็นจริงก็ต้องถือว่ายังคงไว้ซึ่งการ “ถือครอง” นั้น และต้องตกเป็นการกระทำอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕ สมาชิกสภาจำนวนหนึ่งในสภของแต่ละสภย่อมมีสิทธิและหน้าที่ยื่นคำร้องผ่านประธานสภาของตนไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยตาม มาตรา ๒๑๖ (๖) ให้รัฐมนตรีผู้นั้นพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีได้

นับแต่ พ้นคำร้องโททักษิณ ชินวัตร ผู้ก่อตั้งบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น ได้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในสมัยที่ ๑ และ ๒ มาโดยลำดับเป็นเวลากว่าห้าปีนั้น สมาชิกวุฒิสภาผู้ยื่นคำร้องได้เฝ้าติดตามโดยตลอดว่า รัฐมนตรีผู้นี้ได้ตัดขาดจากหุ้นและกิจการของบริษัทจริงหรือไม่ แต่ก็ยังไม่มีหลักฐานชี้บ่งให้เห็นที่ชัดเจนได้ ขณะเดียวกันก็ได้พบเห็นมาตรการนานาประการของรัฐบาลที่เอื้อประโยชน์โดยเฉพาะต่อบริษัทในเครือชินคอร์ปอเรชั่นมาโดยตลอดทั้งในกิจการโทรคมนาคม สายการบิน และโทรทัศน์ทั้งในต่างประเทศและในประเทศ ทำให้สินทรัพย์นี้มีราคาเพิ่มพูนขึ้นอย่างมากมาย ซึ่งในท้ายที่สุดเมื่อนำสินทรัพย์คือหุ้นของกลุ่มครอบครัวชินวัตรและครอบครัวคามาพงศ์ออกจำหน่ายให้แก่กลุ่มทุนสิงคโปร์กับทุนฝ่ายไทย ในวันที่ ๒๓ มกราคม ศกนี้แล้ว ก็ยังประโยชน์เป็นเงินในมือได้ถึง ๗๓,๓๐๐ ล้านบาท

ในช่วงเวลาที่หลายฝ่ายได้ให้ความสนใจ ค้นหาความจริงและวิพากษ์วิจารณ์ ถึงความชอบธรรมและความชอบด้วยกฎหมายของขบวนการขายหุ้นในครั้งนี้ในหลายกรอบกฎหมาย จนเกิดเป็นปัญหาทั้งปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษี การคุ้มครองผู้ถือหุ้นรายย่อยและความโปร่งใสในตลาดหลักทรัพย์ การฟอกเงิน การปกปิดสินทรัพย์ในบัญชีแจ้งทรัพย์สิน ผู้ร้องได้ศึกษารวบรวมพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นโดยลำดับเพื่อวินิจฉัยว่ารัฐมนตรีผู้นี้มีพฤติการณ์ที่ยังคง “ครอบงำจัดการ” บริษัทอยู่หรือไม่ และได้พบว่าหลักฐานเบาะแสอันแน่นหนาเพียงพอที่จะยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญรับฟ้องแล้วใช้อำนาจของตนได้สวนความจริงให้เป็นทีที่ระง่างได้ว่า แท้ที่จริงแล้วนายกรัฐมนตรีผู้นี้ยังคงเกี่ยวข้องจัดการกับหุ้นและกิจการของบริษัทมาโดยตลอดตั้งแต่เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยที่หนึ่งจนถึงสมัยที่สอง แล้ววินิจฉัยให้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรีตามอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๑๖ (๖) โดยด่วนด้วยดังปรากฏหลักฐานและเหตุผล ในคำแถลงที่ได้เรียนแนบมาด้วยแล้ว

ขอให้ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ประธานวุฒิสภาได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ส่งคำร้องพร้อมคำแถลงประกอบคำร้องของนายแก้วสรรฯ กับคณะมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ ประกอบด้วยมาตรา ๒๑๖ และมาตรา ๒๐๕

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คณะผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ชี้แจงประกอบคำร้องว่าตามที่สมาชิกวุฒิสภา ๒๗ คน ได้ยื่นคำร้องตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ระบุว่า นับแต่ได้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นต้นมา พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ยังคงไว้ซึ่งความเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ชินคอร์ป เพราะยังคงมีอำนาจและใช้อำนาจครอบงำจัดการหุ้น และจัดการกิจการของบริษัท ชินคอร์ปอยู่เช่นเดิม โดยปรากฏให้เห็นจากพฤติการณ์แวดล้อม และคำรับในช่วงต่าง ๆ ซึ่งได้ระบุไว้อย่างชัดเจนแล้วในคำแถลงอันเป็นส่วนหนึ่งของคำร้อง

บัดนี้ ได้มีขบวนการขัดขวางบิดเบือนการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้อง มุ่งบิดเบือนให้สาธารณชนและศาลรัฐธรรมนูญเข้าใจว่า คำร้องดังกล่าวไม่ต้องด้วยองค์ประกอบ ของมาตรา ๒๐๕ โดยขบวนการนี้ได้เคลื่อนไหวทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ล่าสุดนี้ก็ได้มีสมาชิกวุฒิสภาที่สนับสนุนรัฐบาล ๕ คน ออกมาแถลงว่า คำร้องของผู้ร้องไม่ต้องด้วยมาตรา ๒๐๕ ต้องร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๐๓ จึงจะถูกต้อง ผู้ร้องจึงขอใช้สิทธิชี้แจงประกอบคำร้องของตน ต่อศาลรัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้

๑. ผู้ร้องยื่นคำร้องว่านายกรัฐมนตรีขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๒๑๖ (๖) กล่าวคือ ถือครองทั้งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและประโยชน์ในบริษัทชินคอร์ปในขณะเดียวกัน หรือดังที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “มีผลประโยชน์ทับซ้อน” อันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๕

๒. แม้พฤติการณ์ในคดีนี้ จะมีมูลคดีเกี่ยวข้อง อาจเกิดเป็นคดีกระทำการต่อไปในทางทุจริต จนอาจถูกถอดถอนก็ตาม แต่ผู้ร้องก็ได้มุ่งสืบเสาะหาทางเอาผิดในส่วนนั้น คงยืนยันอยู่ตรงที่ปัญหาขาดคุณสมบัติเพียงประการเดียว โดยยืนยันไว้อย่างชัดเจนในย่อหน้าที่ ๖ ของคำร้องแล้ว คำร้องนี้จึงชัดเจนสมบูรณ์ อยู่ในตัวว่าเป็นการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐๕ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องรับไว้ดำเนินการต่อไป ส่วนผู้ใดจะนำพฤติการณ์แวดล้อมในคดี ไปกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ ผู้ร้องก็ได้สนใจแต่อย่างใด สมาชิกวุฒิสภา ๕ คน หรือองค์กรใดที่ไม่มีสิทธิจะมาเปลี่ยนเจตนาของผู้ร้องหรือตีความคำร้องไปตามอำเภอใจว่า เป็นการกล่าวหาเฉพาะเรื่องเฉพาะรายได้เลย

๓. ในทำนองเดียวกัน แม้คำร้องของผู้ร้องจะอ้างอิงพฤติการณ์ “ซุกหุ้น” บริษัท แอมเบิล ริช ไว้ให้เห็นเป็นมูลคดีก็ตาม แต่ในย่อหน้าสุดท้ายของคำแถลงหน้า ๓ ผู้ร้องก็ได้ชี้แจงไว้ชัดเจนแล้วว่า ผู้ร้องขอกล่าวหาว่า **หุ้นทั้งหมด** ที่เคยอยู่ในชื่อของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นั้น ยังอยู่ในอำนาจครอบงำจัดการของนายกรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นกองที่อยู่ในชื่อของ แอมเบิล ริช หรือ อยู่ในชื่อบุตรชายก็ตาม ส่วนกรณีหุ้นแอมเบิล ริช นั้นก็เป็นเพียงพยานแวดล้อมในคดีส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่า มีความพยายามปกปิด ซุกซ่อนการถือหุ้นกองหนึ่งของตนอยู่อย่างไรเท่านั้น ส่วนจะมีความผิดฐานปกปิดไม่แจ้งทรัพย์สิน ตามมาตรา ๒๕๕ หรือไม่ ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งผู้ร้องก็มีได้มุ่งที่จะเข้ายุ่งเกี่ยวกับ แต่อย่างไร

๔. ต่อปัญหาการใช้มาตรา ๒๐๕ นั้น แม้ผู้ร้องจะกล่าวหาตามวรรคแรก ว่า นายกรัฐมนตรี ยังคงไว้ซึ่งความเป็นผู้ถือหุ้นชินคอร์ปก็ตาม แต่ในส่วนของการตีความนั้น ผู้ร้องได้พิเคราะห์ตีความ ตามมาตรา ๒๐๕ “**ทั้งมาตรา**” หาได้เลือกตีความเป็นวรรคแต่อย่างใดไม่โดยชี้แจงไว้ในหน้าแรกของ คำร้องว่า มาตรา ๒๐๕ นี้จะต้องปฏิเสธไม่ดูความเป็นผู้ถือหุ้น ตามชื่อต่าง ๆ ที่ตัวการได้เชิดอำพรางไว้ ต้องดูอำนาจครอบงำจัดการหุ้นว่าได้โอนไปตาม “ชื่อ” จริงหรือไม่

ต่อมาในย่อหน้าสุดท้ายของคำร้องหน้าแรก ก็ได้ชี้ให้เห็นหลักฐานทางลายลักษณ์อักษรต่อไปว่า แม้ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีจะโอนหุ้นชินคอร์ปให้บริษัทจัดการหลักทรัพย์ใครรับไปจัดการความในวรรคสอง ก็ยังติดตามมาสำทับว่าต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องจัดการอีก

ดังนั้นในกรณีที่โอนไปเป็นชื่อผู้อื่น เช่นบุตรชาย หรือแอมเบิล ริช นายกรัฐมนตรีก็ยังคงต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องจัดการอีกเช่นกัน ไม่มีเหตุผลใดเลยที่จะห้ามยุ่งเกี่ยวแต่เฉพาะกรณีโอนให้บริษัทจัดการ หลักทรัพย์ ส่วนกรณีโอนหุ้นให้บุตรชายนั้น กลับอนุญาตให้เข้ามาส่งขายสั่งโอนได้ตามชอบ

ความในวรรคแรกที่ว่า ต้อง “ไม่คงไว้ซึ่งความเป็นผู้ถือหุ้น” นั้น จึงต้องตีความให้ตรงกับหลัก ตัดขาดอำนาจครอบงำจัดการ (ที่สะท้อนให้เห็นในวรรคสอง) ว่า “ความเป็นผู้ถือหุ้น” ในที่นี้ต้องมีความหมายถึง อำนาจครอบงำจัดการหาใช่เพียง “ชื่อ” แต่อย่างใดไม่

๕. หลักปฏิเสธตัวแทนเชิดถือครองหุ้นนี้ ในคดีปกปิดทรัพย์สินในบัญชีแจ้งทรัพย์สินของ นายกรัฐมนตรี เมื่อ ปี ๒๕๔๔ นั้น ผู้ถูกร้องได้ต่อสู้คดีรับไว้ชัดเจนว่าหุ้นในคดียุทธคดีนั้นตนได้ให้ผู้อื่นถือแทน เช่นธรรมเนียมปฏิบัติทั่วไป แต่มีใช้ทรัพย์สินที่ต้องแจ้ง หรือหากต้องแจ้งก็มีได้ตั้งใจปกปิดเพราะไม่ทราบว่าเป็นหุ้นที่ต้องแจ้งตามกฎหมาย ในชั้นวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ก็ปรากฏว่า ต่อประเด็นที่ว่า

หุ้นที่ถือครองแทนกันถือเป็นทรัพย์สินของผู้ถือหุ้นหรือไม่นั้น ก็มีตุลาการหยิบยกประเด็นนี้ขึ้นวินิจฉัยเพียง ๓ ท่านเท่านั้น ซึ่งทั้งสามท่านก็ได้วินิจฉัยต้องตรงกันว่า การถือครองแทนกันจะนำมากล่าวอ้างหลักเกี่ยวกับการตรวจสอบตามกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ การตีความมาตรา ๒๐๕ ของผู้ร้อง จึงสอดคล้องกับแนวทางที่เคยปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมาแล้ว อย่างชัดเจนยิ่ง

ความทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เป็นข้อที่ผู้ร้องได้เตรียมไว้ พร้อมกับพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่ยังมีได้ระบุไว้ในคำร้อง เพื่อให้แถลงต่อศาลรัฐธรรมนูญในการไต่สวนที่จะมีมาในอนาคต แต่เมื่อปัจจุบันได้ปรากฏการกระทำอย่างเป็นขบวนการ เพื่อชักจูงซึ่งองค์คดีต่อมิให้ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการเสียตั้งแต่แรก อันเป็นการบิดเบือนคำร้องและเหตุผลของผู้ร้องอย่างชัดแจ้ง ผู้ร้องจึงจำต้องขอชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเสียแต่ในชั้นแรกนี้

ผู้ร้องตระหนักและเคารพในอำนาจวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นอันดีว่า เป็นอันเด็ดขาดแต่ในขณะเดียวกันความเด็ดขาดนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการพิจารณาที่รอบคอบเที่ยงธรรมด้วย ผู้ร้องจึงมีสิทธิโดยชอบธรรม ที่จะต้องได้รับการรับฟังโดยตรง และเสนอพยานหลักฐานที่มีในการไต่สวนของศาลรัฐธรรมนูญด้วย หากคดีนี้ต้องยุติไปโดยมิได้ให้โอกาสนี้ต่อผู้ร้องแล้วกรณีก็ย่อมเป็นการปฏิเสธไม่ให้ความยุติธรรมต่อการทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญของผู้ร้อง อย่างชัดเจน

คดีมีปัญหาในชั้นนี้ว่ามีเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้หรือไม่

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๖ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือมาตรา ๑๓๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๒๐๕ “รัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวต่อไป ให้รัฐมนตรีผู้นั้นแจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้รัฐมนตรีผู้นั้น โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ห้ามมิให้รัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใด ๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว”

มาตรา ๒๐๖ “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๖
- (๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก
- (๕) สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๘๕ หรือมาตรา ๑๘๖
- (๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๘ หรือมาตรา ๒๐๕
- (๗) มีพระบรมราชโองการตามมาตรา ๒๑๓
- (๘) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๓ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรี ตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)”

พิเคราะห์คำร้องประกอบด้วยคำแถลงท้ายคำร้องแล้วเห็นว่าผู้ร้องและคณะรวม ๒๘ คน ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกวุฒิสภา อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาเพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๖ วรรคหนึ่ง (๖) หรือไม่ โดยอ้างว่าผู้ถูกร้องได้กระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ เมื่อพิจารณาข้อความและตามสภาพของคำร้องประกอบด้วยคำแถลงท้ายคำร้องย่อมเข้าใจประเด็นแห่งข้อกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ตามควรแก่กรณีแล้ว ไม่มีเหตุให้ผู้ถูกร้องหลงประเด็นหรือหลงต่อสู่ประการใด ส่วนวิธีการ

แสวงหาข้อเท็จจริงในชั้นพิจารณาของศาลควรดำเนินการอย่างไร และข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณาจะรับฟังได้หรือไม่เพียงใด เป็นขั้นตอนที่จะฟังพิจารณาดำเนินการภายหลังที่มีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ในชั้นนี้ควรมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เพื่อให้ผู้ร้องสามารถใช้สิทธิตามช่องทางที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และเป็นโอกาสอันดีที่ผู้ถูกร้องจะได้ให้องค์การตุลาการ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ดำเนินกระบวนการพิจารณาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน อันจะเป็นทางลดกระแสความคลางแคลงใจที่สังคมมีต่อผู้ถูกร้อง

อาศัยเหตุดังได้พิจารณามา จึงมีคำสั่งให้รับคำร้องของผู้ถูกร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ